

VŠĮ LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO
PRAKTINIO MOKYMO IR BANDYMŲ CENTRAS
2021 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA
2022-02-11

1. Informacija apie viešosios įstaigos veiklos tikslus, pobūdį ir veiklos rezultatus per finansinius metus

Viešoji įstaiga Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centras (toliau – VŠĮ LSMU PMBC, Centras, Įstaiga) veiklą pradėjo 2009 metų sausio mėn. Juridinio asmens kodas 302296985.

Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos konstitucija, Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir įstaigos įstatais.

Įstaigos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Įstaigos buveinė: Akacijų g. 2, Giraitės k., Kauno raj. LT-54310.

Teisinė įstaigos forma – viešoji įstaiga.

Įstaigos steigėjas – Lietuvos Respublika.

Vienintelis viešosios įstaigos dalininkas – VŠĮ Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, kodas 302536989.

Pagrindiniai Įstaigos veiklos tikslai:

- ugdyti žinių visuomenę, skatinti žinių plėtrą, studijų, mokslo ir praktikos vienovę;
- sudaryti sąlygas vykdyti studijų procesus ir įgyti studentams praktinių įgūdžių;
- sudaryti sąlygas ir vykdyti mokslinius tyrimus bei eksperimentinės plėtros darbus;
- teikti mokslo, informacines ir konsultavimo paslaugas mokslininkams, specialistams, ūkininkams ir kitiems asmenims;
- vykdyti žemės ūkio bei gyvulininkystės produkcijos gamybą ją susiejant su studijomis bei moksliniais tyrimais;
- organizuoti konferencijas, seminarus, lauko dienas, parodas ir kitus edukacinius renginius;
- vykdyti mokymus ir kelti žemės ūkio specialistų kvalifikaciją, ugdyti dalykinę ir komunikacinę jų kompetenciją.

VŠĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Praktinio mokymo ir bandymų centras yra Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų ir kitų įstatymų nustatyta tvarka įsteigtas savarankiškas pelno

nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis švietimo, studijų, mokslo ir žemės ūkio produkcijos gamybos bei ekologinės žemdirbystės srityse, vykdamas įstatuose nurodytą rūšių veiklą ir viešai teikiantis šių sričių paslaugas. Įstaigos tikslas – tenkinti viešuosius interesus, vykdamas įstatuose numatytą visuomenei naudingą veiklą, organizuojant studentų ir kitų asmenų mokslu pagrįstą praktinį mokymą. Šiuo metu VšĮ LSMU PMBC yra vienintelė gyvulininkystės srityje besispecializuojanti viešoji įstaiga, jungianti veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės sričių studijas ir mokslinius tyrimus bei prisidedanti prie šiuolaikiško, inovatyviojo žemės ir gyvulininkystės sektoriaus plėtros.

VšĮ LSMU PMBC veiklą vykdo apjungiant žemės ūkio produkcijos gamybos veiklas su LSMU Gyvūnų mokslų (GMF) ir Veterinarijos fakultetų (VF) studijomis ir mokslo veiklas, suformuojant į studijas ir mokslinius tyrimus orientuotą gamybinį procesą. Todėl VšĮ LSMU PMBC yra viena pagrindinių LSMU VF ir GMF studijų programų praktinių mokymų bazė, kurioje praktinius įgūdžius lavina minėtų studijų programų studentai. Per 2021 metus VšĮ LSMU PMBC pirminius praktinius įgūdžius įgijo 2343 studentai arba 87,4 proc. daugiau nei 2020 metais (1250 studentų). Vidutiniškai vieno studento pirminiams praktiniams įgūdžiams ugdyti buvo skiriama 4,49 val. vieno apsilankymo Centre metu, viso 10525 val. arba 67,06 proc. daugiau nei 2020 metais (neįtraukiant klinikinės, gamybinės, įgūdžių ir papildomos praktikos laiko). Studentai pagal praktinio mokymo programą, suderintą su LSMU VA fakultetų studijų programų tikslais ir uždaviniais, atliko praktines užduotis vadovaujant LSMU VA dėstytojams arba Centro darbuotojams. 2021 m. VšĮ LSMU PMBC taip pat priėmė studentus atlikti klinikinę ir gamybinę praktikas (4 studentai) bei 22 VMF II kurso studentus atlikti Iiklinikinės produkcijos gyvūnų praktiką (viso 126 kreditai). Centre taip pat papildomą praktiką atliko 5 VF studentai ir 4 GMF studentai (viso 1418 val. apimtyje). Per 2021 m. pasinaudodami VšĮ LSMU PMBC baze 2 VF studentai atliko ir apgynė magistro darbus, 1 GMF studentė atliko ir apgynė bakalauro baigiamąjį darbą. Taip pat 2021 m. VšĮ LSMU PMBC sudarė sąlygas įgyti pirminius praktinius įgūdžius 33 Vilniaus kolegijos Agrotechnologijų fakulteto studentams (viso 248 val.).

VšĮ LSMU PMBC pagrindiniai į studijas ir mokslinius tyrimus orientuotos žemės ūkio produkcijos gamybos veiklos rodikliai pateikti 1 lentelėje.

VšĮ LSMU PMBC ir toliau vykdomas gyvulininkystės veiklos efektyvinimas ir optimizavimas: bendradarbiaujant su LSMU VA Veisimo katedros mokslininkais atnaujinti karvių ir telyčių porų parinkimo planai siekiant didinti gyvulių produktyvumą, ilginti ilgaamžiškumą ir tęsiama kryptinga selekcija nealergiško pieno (A2A2) gamybai. Bendradarbiaujant su LSMU VA Mitybos katedros mokslininkais optimizuoti galvijų šėrimo racionai (atlikti pašarų tyrimai, pieno produkcijos potencialas, baltymų bei energijos poreikis), peržiūrėtos galvijų šėrimo technologijos atsisakant perteklinių pašarinių žaliavų pirkimo. Taip pat Centre plačiau taikomi tvarios

žemdirbystės principai efektyvinant augalininkystės veiklas: taikoma sėjomaina, siekiama kasmet atnaujinti iki 45 ha daugiamečių žolių žolynų, į žolių sėklų mišinius įvedant baltyminius augalus, taikant nearimines technologijas, leisiančias sumažinti CO₂ emisiją iš dirvožemio ir padidinti anglies kaupimąsi dirvožemyje.

1 lentelė. VšĮ „Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centras“ veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklių pavadinimas	Mato vnt.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
1	Gyvulių skaičius (gruodžio 31d.)	vnt.	471	463	493	470	457	453	498
2	Iš jų – melžiamų karvių	vnt.	230	237	257	224	214	227	232
3	Primelžta pieno	t	1310	1521	2013	2065	1943	1892	1661
4	Primilžis iš karvės	kg	5696	6418	7833	9219	9079	8641	7644
5	Grūdinių kultūrų derlius	t	1889	1491	1685	1645	2096	2804	2234
6	Darbuotojų skaičius	vnt.	38	41	41	39	38	34	28
7	Iš jų – darbuotojai, dirbantys 0,5 etato	vnt.	3	4	2	1	0	2	3

VšĮ LSMU PMBC 2021 metais aktyviai dalyvavo vykdant projektines veiklas:

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ projektas „Išsiskiriančio iš sрутų azoto išsaugančių technologijų diegimas galvijininkystės ir kiaulininkystės ūkiuose“ (laukų tręšimas skystu mėšlu). LSMU VA GI mokslininkai Centre praktiškai demonstravo kaip organinės kilmės trąšas (mėšlą) tvarkyti aplinkai palankiu būdu.

2. Projektas „Išmanus priedų dozavimas“ („Pitstop+“; 2019–2020 m., „Horizon 2020“ IOT-01-2016 programa „Internet of Food and Farm 2020“). Projekto pagrindinis koordinatorius yra Henning Lyngsø Foged, Danija. Projekte dalyvauja Danijos, Vokietijos, Latvijos ir Lietuvos ūkiai (vienas iš dviejų – VšĮ LSMU PMBC). VšĮ LSMU PMBC projekto metu bandomi mineralinių priedų dozatoriai ir programinė įranga, kuria Centras galės naudotis ir baigus.

3. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ projektas „Subalansuotų mikroelementais sрутų naudojimas tręšimui ir pritaikymas prie azotą išsaugančių technologijų gyvulininkystės ūkiuose“ Nr. 14PA-KK-20-1-09757-PR001.

4. Projektas "Understanding microbiomes of the ruminant holobiont (HoloRuminant)" (Nr. 001791 / 2021-PRO-00065), finansuojamas ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“. Dalyvauja 25 partneriai. 2021-10-01–2026-09-30.

Užsakomieji bandymai:

1. "Dalyvavimas moksliniuose tyrimuose: dalyvauja tiriant šernų gaišenu kompostavimo įtaką afrikinio kiaulių maro virusų išgyvenamumui. Tyrime dalyvauja LSMU VA Afrikinio kiaulių maro kompetencijos centras, VMVT, NMVRVI ir Frydricho Lioflerio institutas (Vokietija). Tyrimo trukmė 2021-11 – 2022-03."

2. „Fitoterapinių preparatų efektyvumo įvertinimas gydant karves, sergančias slaptuoju mastitu ir gimdos subinvoliucijos prevencijai“, užsakovas UAB „Balic agro“;

3. “Natural prevention of respiratory infections, protocol for trial with HERB-ALL™RESP”, užsakovas Life Circle Nutrition AG;

4. „Kukurūzų tręšimas per lapus nano citratais“, užsakovas UAB „Aminagra“.

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su UAB „Pieno tyrimai“ 2021-12-20 d.: „Atlikti tyrimą siekiant nustatyti, kaip individualių karvių ir talpų pieno riebalų rūgščių tyrimų duomenys gali būti panaudoti melžiamų karvių šėrimui, sveikatingumo valdymui ir produktyvumo didinimui pieno ūkiuose“.

Per 2021 m. VšĮ LSMU PMBC su partneriais suorganizavo 3 lauko dienas:

1. Centro lauke vyko Deutz Fahr traktorių pristatymas ir mokymai, organizatorius UAB „Biržų Žemtiekimas“;

2. Centro lauke vyko tiesioginės sėjos Junkkari D400 sėjamosios demonstracija, partneris UAB „Biržų Žemtiekimas“;

3. Kukurūzų aga SAAT veislių apžiūra ir aptarimas, partneris Vokiečių kompanija Aga saat.

Teikiant paraiškas vykdyti projektus bendradarbiauta su Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Kauno technologijos universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto ir Žemės ūkio rūmų mokslininkais bei specialistais.

Su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu:

1. „Pašarų konversijos ir mitybinės vertės didinimas, melžiamų karvių sveikatingumo ir produktyvumo gerinimas panaudojant funkciškai aktyvius augalinės kilmės produktus, sinergiškai veikiančių probiotinių kultūrų, organinių rūgščių ir adsorbentų derinius“ 14PA-KK-20-1-09758-PR001.

2. EIP projekto paraiška „Šviežiapienių karvių ankstyvojo laktacijos periodo sveikatingumo valdymas panaudojant kompiuterizuotos technologinės įrangos automatinius sveikatos būklės optimizavimo modulius“, Nr. 35BV-KK-21-1-08330-PR001.

3. PMBC yra partneris 2021 m. gruodžio 30 d. pateiktoje Žemės ūkio ministerijai galimybių studijoje „Pieninių galvijų mitybos valdymo optimizavimas šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijoms mažinti“.

4. Pieno ūkių tvarumo galimybių studija.

Su Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija:

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ projektas „Telemetrija ir jos duomenų skaitmeninis valdymas tvaraus ūkininkavimo bei klimato kaitos monitoringui“ Nr. 14PA-KK-21-1-08720-PR001.

2. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ projektas „Pieninių galvijų išskiriamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) stebėsena ir mažinimas“.

Su Kauno technologijos universitetu:

1. „Žemo dažnio akustinių virpesių įtaka melžiamų karvių pieno liaukos fiziologinei funkcijai stimuliuoti bei patologijai atstatyti“. LSMU kartu su KTU.

2. „Naujų biožymenų paieška vertinant veršelių sveikatingumą“. Atlikti pirminiai tyrimai siekiant pateikti galimybių studiją.

Su Žemės ūkio rūmais:

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ projektas „Pieno ūkių neigiamo poveikio aplinkai mažinimas didinant konkurencingumą ir gyvulių sveikatingumą“ Nr. 14PA-KK-21-1-08735-PR001.

Pagrindiniai VŠĮ LSMU PMBC veiklos planai 2022 metams:

1. Tobulinti sąlygas studentų praktinių įgūdžių formavimui, klinikinių, gamybinių ir papildomų praktikų atlikimui; rezidentų kvalifikacijos kėlimui.

2. Skatinti bendradarbiavimą su verslo įmonėmis vykdant mokslinius tiriamuosius bandymus: atlikti mokslinius bei tiriamuosius bandymus, plėtoti bendrus mokslinių tyrimų projektus (H2020, EIP veiklos grupės ir kt.).

3. Modernizuoti galvijų laikymo sąlygas, kas pagerintų gyvūnų gerovės sąlygas ir didintų melžiamų karvių produktyvumą ir ilgaamžiškumą.

4. Tvarios žemdirbystės technologijų taikymas siekiant sumažinti CO2 emisiją iš dirvožemio ir padidinti anglies kaupimąsi dirvožemyje bei žolinių ir grūdinių kultūrų derlių.

5. Įdiegti laisvanorišką melžimo sistemą su nuotoliniu bandos valdymo moduliu, kas leis pagerinti VŠĮ LSMU PMBC studijų, mokslinės veiklos ir gamybos plėtros galimybes.

6. Ne mažiau kaip 5 proc. (palyginti su 2021 metais) prailginti studentų apsilankymo VšĮ LSMU PMBC laiką, skirtą praktiniam mokymui ir praktiniams įgūdžiams įgyti.

2. Viešosios įstaigos dalininkai

Lietuvos Respublikos vyriausybė 2008 metų lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1226 „Dėl viešosios įstaigos steigimo ir valstybės turto investavimo“ nutaria:

1. Įsteigti viešąją įstaigą Lietuvos veterinarijos akademijos praktinio mokymo ir bandymų centrą.

2. Nustatyti, kad Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (Lietuvos veterinarijos akademija) viešojoje įstaigoje Lietuvos veterinarijos akademijos praktinio mokymo ir bandymų centre atstovauja valstybei ir įgyvendina valstybės – šios viešosios įstaigos:

2.1 steigėjo teises ir pareigas;

2.2 savininkės teises ir pareigas.

3. Nustatyti, kad valstybei nuosavybės teise priklausantis ir Lietuvos veterinarijos akademijos patikėjimo teise valdomas ilgalaikis ir trumpalaikis turtas kaip valstybės įnašas perduodamas steigiamai viešajai įstaigai Lietuvos veterinarijos akademijos praktinio mokymo ir bandymų centrui.

VšĮ LVA praktinio mokymo ir bandymų centras iki 2011-02-11, 2011-02-12 pavadinimas pakeistas į VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centrą.

2 lentelė. Perduoto turto struktūra.

Eilės Nr.	Turto pavadinimas	Rinkos vertė, tūkst. Eur
1	Ilgalaikis materialus turtas	159,902
2	Trumpalaikis materialus turtas	127,621
3	Ilgalaikis materialus turtas (gyvuliai)	80,053
4	Trumpalaikis materialus turtas (gyvuliai)	66,268
	Viso	433,844

2020 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą “Dėl valstybės turto investavimo ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto savininko kapitalo didinimo” (nutarimas įsigaliojo liepos 9 d.) – VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universitetas tapo vieninteliu Centro dalininku.

Dalininkų kapitalas per finansinius nepasikeitė, įnašų vertė finansinių metų pabaigoje sudarė 433,844 tūkst. eurų.

3. Viešosios įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis.

2020 m. rugsėjo 10 d. Senato nutarimu Nr.138-06 patvirtinus naują Įstaigos įstatų redakciją, buvo iš naujo apibrėžti Centro tikslai, veiklos sritys bei rūšys. Remiantis Centro įstatais, iš naujo peržiūrėtas Centro veiklų skirstymas į pagrindinę ir kitą veiklą. Pagrindinei veiklai priskiriamas praktinis studentų ir kitų tikslinių grupių mokymas, taip pat užsakomieji eksperimentai. Kitai veiklai priskiriama produkcijos, gautos iš gyvulių bei augalų auginimo realizavimas, taip pat įvairių paslaugų teikimas bei Centre nebenaudojamo turto pardavimas.

Finansavimo sumos pagal šaltinius pasiskirsto taip: iš valstybės biudžeto kitoms išlaidoms kompensuoti 46283,58 Eur, iš Europos sąjungos kitoms išlaidoms kompensuoti 154712,89 Eur, iš kitų šaltinių (Sveikatos mokslų universitetas) 127,65 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį Įstaiga gavo 185530,18 Eur įplaukų iš Nacionalinės mokėjimo agentūros, kurios yra parama vykdomai žemės ūkio veiklai, 903,72 Eur grąžinta iš 2020 m. gautos paramos:

1. 101,10 Eur – 20-1004381686-1. Susietoji parama už mėšinius galvijus (paraiškos nuo 2020 m.), ES;
2. 21661,29 Eur - 2021997044V. Papildomos nacionalinės atsietos tiesioginės išmokos už pateiktą į rinką pieną, LT;
3. 1802,92 Eur – 20-1004381686-1. Finansų disciplinos kompensavimo išmoka, ES;
4. 14621,05 Eur - 21-1004381686-1. Susietoji parama už baltyminius augalus, ES; grąžinta 73,10 Eur – 20-1004381686-1;
5. 54522,04 Eur - 21-1004381686-1. Tiesioginės išmokos už pasėlius; grąžinta 627,41 Eur - 20-1004381686-1, ES;
6. 888,00 Eur – 21-59040-654588-LT-NPŽIN-018. Papildomos nacionalinės tiesioginės už karves žindenes bei telyčias, LT;
7. 3098,30 Eur – 20-1004381686-1. Susietoji parama už pieninių veislių bulius, ES;
8. 42701,54 Eur – 21-1004381686-1. Susietoji parama už baltyminius augalus, ES; grąžinta 203,21 Eur – 20-1004381686-1, ES;
9. 387,97 Eur – 21-1004381686-1. Susietoji parama už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus, ES;
10. 2155,10 Eur – 21-1004381686-1. Tiesioginės išmokos už pasėlius: išmoka už pirmuosius hektarus, ES;
11. 35322,87 Eur – 21-1004381686-1. Susietoji parama už pienines karves, ES;
12. 8268,00 Eur – 21-59157-654588-LT-NPBUL-029. Papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos už bulius, Lt.

Taip pat finansavimo pajamomis pripažinta Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos mokama subsidija darbo užmokesčio išlaidų kompensavimui 2753,21 Eur.

Per 2021 m. Centras iš kitos veiklos uždirbo 1157353,07 Eur pajamų. Tame skaičiuje 1037284,06 Eur pajamos iš atsargų pardavimo, 64649,32 Eur biologinio turto pardavimo pajamos, 781,02 Eur kitų pardavimų pajamos, taip pat gauta pajamų iš paslaugų teikimo 54638,67 Eur. Kitos veiklos sąnaudos sudaro 1073495,61 Eur. Iš jų 849233,86 Eur sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina, ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 40653,67 Eur, paslaugų sąnaudos 62589,61 Eur, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos 120363,67 Eur, kitos sąnaudos – 654,80 Eur.

Centro finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos sudarė 1953,13 Eur. Iš jų 1049,95 Eur baudos ir delspinigiai, 903,18 Eur palūkanos.

4. Darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje ir pabaigoje

Darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje buvo 28 darbuotojai, metų pabaigoje – 27 darbuotojai, 2021 metų vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius - 28.

5. Sąnaudos valdymo išlaidoms

Valdymo sąnaudos sudarė 157548,82 Eur.

6. Įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms vadovo išmokoms

3 lentelė. Įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms vadovo išmokoms

Straipsnio pavadinimas	Ataskaitinis laikotarpis Eur	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis Eur
Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais, be darbdavio įmokų VSDF	44251,14	30949,79

7. Viešosios įstaigos išlaidos kolegialių kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms

Nėra.

8. Viešosios įstaigos išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje.

Nėra.